

Ugupeetud tegelik põllupidaja

Ras tead Sa?

Mispärast on Sind suurpõllumeestekogud maha müünud sofsibele, kes tahavad uut ühiskondlikku torda maksma panna ja suurärimeestele, kes võtavad põllupidajalt veel viimase, mis võtta annab.

Sellepärast, et oma ninameestele muretseda mitmeajatuhandesse sentidesse kuus. muinasjutulisi suuri fissetulekuid, mis ulatuvad

Mispärast makstakse Sulle või eest mabalat hinda?

Sellepärast, et kogumeeste või eksportäriil tegelikud põllumehed allkirju kogusid osa direktorite wallandamiseks ja kohale jäävate direktorite palkade vähendamiseks, siis kutsuti osa neist tahatuppa ja tehti jääl „magafeks“ ning direktorid jäid paigale.

Re. R. „Estonial“ on ametis terve divisjon direktoreid, kes saavad suuremaid palkafid, esindus- ja sõidukulufid kui meie ministrid. Seda aga kõik sinu võiraha arvel. Kui möödnud te- wadel „Estonia“ peakoosolekul Wiljandimaa

Mispärast ei saa Sina oma peetoni ja sugufigade eest seda raha, mis Sa saama peats?

Sellepärast, et kogumehest põllutöominister tapamaja direktorite jaamaisu. Ükfi sugufigade andis pea kõik riifliku eksporttapamajadele määratud toetuse „Estonia“ eksporttapamajadele ja ostuga teenis „Estonia“ eksporttapamaja kümneid miljoneid põllumehe arvel, faades wene- „Estonia“ jäi sugufigade ostu wenelestele oma lastelt seatilolt 105 senti, kuna maffis põllu- monopoliks. See kõik tõstis „Estonia“ eksport- mehele ainult 60 senti.

Mispärast ei anta Sinu wananenud hoonete parandamiseks, kui ka uute püstitamiseks riigimeesast alandatud hinnaga ja pikaajalise järelmaksuga ehitusmaterjali?

Sellepärast, et põllumeestefogud koos jottidega tahawad Eesti riigi metsa anda parunitele ja talumehele andmiseks ei jää üle. Praegu maadatakse ringi, kus Eestis parem mets kas-

wab, et jäält siis metja kätte mõõta meie rahwa endistele furnajatele ja meie ajaloolistele waenlastele.

Mispärast ei saa Sina obawaprotsendilist ehituslaenu ja mispärast üldse on meil põllumajanduslikud laenud lohtu surutud?

Seepärast, et need waltijuseisandad, kes sinu rasket oluforda peaks lahendama — need hõrad teewad uhkeid ringsõituseid kodu- ja wälis-

mail autode-karawanidega, lennukitega ja sõjalaewadega ning riigi raha kulub selleks otstarbeks ära.

Ruidas teregendab praegune suurpõllumeeste fogude-jottide walitsus Sinu rasket oluforda?

Sellega, et seadis ametisse terve rea uusi kohtupriistaweid, kes oksjonihääriga folkides hoolitsewad sinu hää käekäigu eest. Pääle jeda kõrgendatakse maksusi ja hääletatakse Riigifogus furnuks need ettepanekud, mida on teinud meie efindajad põllumehe huwide kaitseks. Wõtame

näitena jarnased hädawajalikud meie efindajate ettepanekud, mis Riigifogus koalitsiooni hääletega maha hääletati nagu põllumehele finniswaramaksu alandamine, wõile juurdemaksu kindlustamine riigi poolt jne. jne.

Mispärast puna-roheline wäerind soowib Sinu rasket oluford?

Sellepärast, et fogude ja jottide juurtuusjad arwawad: mida raskem on sinu seisuford, jeda fergem on find talutada nende lõa otjas. Kerge-

roheliste ja punaste lippudega põllumehe hinge. nefs põllumehe oluford, siis tõuseks põllumehe ijeteadmus ja neil ei oleks enam wõimalik püüda

Rõiki neid hädawajalikke ja walusaid põllumajanduslikke küsimusi hakkab lahendama põllutöökoda.

Mis on põllutöökoda?

Põllutöökoda peaks olema põllumajanduse alal teotsewate maapidajate kutseesindus. Põllutöökoda asub Tallinnas ja tal on 70 liiget. 60 liiget walitakse põllupidajate poolt, neist 5 liiget

Wiljandimaalt, kuma 10 liiget koda ise hiljemini walib. Koda walib omale wähemini 5-liikmelise juhatusse ja 3-liikmelise rewisjonikomisjoni.

Mis on põllutöötoja ülesanne ?

Põllutöötoja ülesandeks on seaduses loetletud Eesti põllumajanduse igakülgne edendamise ja põllupidajate kutseühvide kaitsmine. Koda jälgitab põllumajanduse seisukorda, puudusi ja tarvidusi, teatab valitsuse ja omavalitsuse asutustele oma soove ja ettepanekuid põllumajandusliku olukorra terwendamiseks. Võtab osa oma esindajate kaudu riigi, omavalitsuse, krediidi ja teiste asutuste tegewusest seaduses ettenähtud korradel. Edendab talundite korra-

st, korraldab agronoomilist nõuannet, põllumajanduslikke näitusi ja edendab põllusaaduste turustamist. Koda võtab oma esindajate kaudu osa hõrsidest, noteerimis komisjonidest, teotseb turgude ja laatade korraldamisel ning teostab toodete väljaveo kontrolli. Vitab kaasa maa- korraldusele, maahindamisele, põllumajanduslike krediidide määramisele jne. Nagu sellest selgub, on seaduses märgitud põllutöötoja ülesanded väga laiapiirilised.

Kust võtab põllutöötoja raha oma ülesannete täitmiseks ?

Põllutöötoja kätutusse lähewad tulewikus kõik meie riigi eelarwe korras määratamad summad põllumajandusliku nõuande teostamiseks. Peale selle on põllutöötoja seaduses §§ 49 ja 50 tulusid ette nähtud: 1) tulud toja ettevõtetest (neid ei ole praegu olemas), 2) tojal antawad toetused (kes annab?), 3) põllumajandusjanduste, wõi, peefoni, elusloomade, kanamunade, õunte jne. väljaveo kontrollimise erimaksud,

4) põllutöötojal on oma hääks õigus wõtta lisafinniswaramaksu väljaspool linnade ja alewite administratiivpiire kuni 10% praegustest finniswaramaksu normidest. Kõiki neid maksu kokku wõttes on põllutöötojal kümneid ja kümneid miljoneid fisjetulekuid.

Kes on põllutöötoja walijab ?

Põllutöötoja walimistel on hääleõigus igal põllupidajal, kel on põllumajanduslikult kätutawat maad üle 5 ha (13½ kmk.). Kõik teised põllupidajad, arwult umbes 50.000 üle riigi,

on jäetud kogude ja tojide armust ilma hääleõigusest ja ukse taha põllutöötoja walimistel, ehkki nemad peawad samuti maksma maksu põllutöötoja hääks.

Milleks on lõhutud meie põllupidaja pere tahets ?

Siin awaneb meil suurpõllumeeste kogude ja tojide parteiline saamaia täiel määral. Suur osa wäikepõllupidajaid on jäetud põllutöötoja walimistel seepärast ilma hääleõigusest, et suurpõllumeeste kogud tahawad põllutöötojas enestele igal tingimusel absoluutset hääleenamust. Kui aga iga põllupidaja jaoks hääletada,

siis nad absoluutset enamust põllutöötojas unistada ei wõi. Seepärast nad on kinninud wäikepõllupidaja tojidele, tahtes wiia teda sunnikorras ajutatama töölistoja alla, kuigi wäikepõllupidajail tegelikult ei ole midagi ühist töölistoja, kui linnatööliste kutseesindusega.

Mida tahawad suurpõllumeestekogud fätte jaada põllutöötojas ?

Agronoomiline nõuande aparaat olgu nende partei kätutuses.

Kui põllumeestekogud saaksid omale enamuse findlustada põllutöötojas ja haarata täiesti oma kätuse meie agronoomilise nõuande korral-

damiist, siis on kindel, et seega on lõpp meie erapooletul põllumajanduslikul nõuandel.

P. R. „Estonia“ jaoks wõi wäljawaots monopol.

Oma ülemwõimu puhul põllutöökojas piü-
aks teostada suurpõllumeeste kogud oma am-
muhatud wõimonopoli, andes monopolidõiguse
muidugi oma wõiarile P. R. „Estoniale“, kes
erakonnale kingiks ilusat raha. Kuid wõistluse
puudumisel wõi hind kindlasti jälle langeb ja
kannatajaks selle all on jällegi tegelik põllu-
mees.

Wõhma ja Tapa eksporttampajade julge-

miist piüaks nad mõjutada, et siis oleks „Esto-
nia“ eksporttampajadel wabad käed peekon-
hinna alla löömiseks. Oma meestele aga nad
soowiks põllutöökojas kindlustada kõrgepalgalisi
kohti, kes jääb siis hoolitsjeks nende parteihuwide
eest. Nii oleks ärimehelik omakasupüüdmine ja
soojade kohtade hankimine oma parteimeestele
fogude peamine eesmärk põllutöökojas.

Reba tahawad kogud Wiljandimaalt saata põllutöökotta ?

Wiljandimaal põllutöökoja walimistel esine-
wad kogud Wiljandimaa põllumeeste ehituse
nime all. Nad on koostanud 13 nimekirja. Kind-
ralihärra Soots, kes kuulus oma kõrge pen-
sooniga ja rkl. Märt Martinson, kes ostab üles
talusid, on moodustanud ühise nimekirja. Sel-
les nimekirjas kandideerib esikohal Soots ja tei-
sel kohal Martinson. Nende järele on koonda-

tud nimekirja üle maakonna nimekamaid kogu-
meeste tuusi. Teistes kogude nimekirjades on
kandidaate ainult kahest wõi kolmest wallast.
Seepärast nad Sootsa nimekirjaga wõistelda ei
suuda ja on mõeldud ainult hääle püüdmiseks.
Nõnda tahawad põllutöökotta pääseda „estnus-
mehed“ kindral Soots ja rkl. Martinson, kuna
tegelik põllupidaja jäägu ukse taha.

Sotsid põllutöökojawalimistel Wiljandimaal.

Wiljandimaal pääseb 8400 walijalt põllu-
töökotta 5 meest. Ühe kandidaadi läbiwiimiseks
läheb tarwis üle 1000 hääle. Kuna sotsidel
lootust pole saada kätte seda hääleaarwu, siis
nende kohapäälsed tegelased soowisid minna põl-
lutöökojawalimistel koos teiste põllupidajatega,
et ära hoida asjatut hääle raiskamist. Kuid
Tallinnast kawatati kohalikkudele sotsidele pääle
nende kessitaabist kogude mõjutusel, et nad lä-

heksid wälja oma iseiseiswate nimekirjadega.
Wastu oma paremat tahtmist koostasid siis sotsid
oma nimekirjad, millele põllumehe filmapettek-
s mõtsid päälkirjaks: põllumajanduslikku oluforda
parandust nõudwate põllupidajate nimekiri.
Iga põllupidaja pidagu meeles, see nimekiri ei
suuda läbi wiia ühtki kandidaati ja seepärast
temale antud hääle on mahaj wisatud.

Põllupidajate ühine pere põllutöökoja walimistel.

Wanatalunikud, asunikud, wäikekohapida-
jad ja rentnikud, kelle õiglustunne ja südame-
tunnistus ei luba rahule jääda põllupidaja koo-
rimisega ja soowiwad sotside ja suurärimeeste
hoolkande alt wabaneda, on liitunud põllutöö-
kojawalimisteks. Koos loodi põllutöökojawali-
misteks: Põllumeeste, Asunikude,
Wäikemaapidajate ja Rentnikku-
de ühised kandidaatide nimekir-
jad. Põllumeeste ühenduse poolt on esitatud
35 nimekirja. Suurematest waldadest on esi-

tatud 2—3 nimekirja, kuna wäikejemaid walde
on liitunud jälle mitu ühte nimekirja raiooni.
Seetõttu on nimekirjad kõik wõrdised ja wõist-
luswõimelised. Siin ei ole eelistatud ühtki isi-
kut teisele, nii nagu kogud on eelistanud kind-
ral Sootsa ja rkl. Martinsoni. Seepärast pää-
seb ka põllumeeste ühisest nimekirjast põllutöö-
kotta tegelik põllumees, kes omab teadmisi põl-
lumehe praegustest raskustest ja on tunnud
neid omal nahal.

Mida nõuavad põllutöölised põllumeeste ühise nimelirja esitajad ?

1. Põllutöölised ei tohi lõhkuda meie põllupidajate peret laheks.

Iga põllupidaja huvid on ühesugused ja seepärast ei või lubada osa põllupidajate eemale jätmist põllutöölojast ja nende viimist summi korras tööliskojade alla fogude ja jostide jahkerdamisel.

2. Põllutöölised ei tohi tuua juurde põllumehele uusi maksu.

Põllutöölojaseadus võimaldab põllumeest ja ülesanne on mõeldeda kodus selle vastu, et see maksustada uute maksudega. Meie püha kodus mitte ei sünniks.

3. Põllutöölised ärgu võimaldagu ühel poliitilisel parteil võimuhäaramist meie agraroomilise nõuande personalile üle.

4. Põllumajandusfaaduste väljaveomaksud tulevad kaotada.

Minult ühe faaduse — või päält mõetakse väljaveo kontrollmaksu üle 20 milj. senti aastas. Samajugusele maksustamisele kuuluvad ka kartul, munad, õunad j. t. faadused. Väljaveo korraldamine peab olema riiklik ülesanne ja riik peab seda igapidi soodustama, mitte aga maksudega takistama. Mujal (Lätis j. t.) maksetakse riigi poolt põllumajandusfaaduste väljaveo puhul põllumeestele lisamaksu, meil aga mõetakse nende päält maksu ja sellega halvatakse väljavedu. Talusfaaduste väljaveomaksud tulevad kaotada, siis saavad põllumehed oma faaduste eest kümmed miljonid rohkem raha.

5. Tapaloomade päält mõetaw riigimaks tuleb ära jätta.

Praegu mõetakse loomade päält tapamajades riigi protsendimaksu igalt veiselt kuni 400 ja igalt sealt kuni 280 senti. Umbes sama palju tuleb maksta ka veel tapamajamaksu. Sarnane maksustamine on täiesti lubamatu praeguste madalate hindade juures, kus lihaloomi müüakse 20 kuni 30 krooni eest. Põllumehele tuleb praegu keskmiselt iga viie looma kohta anda üks loom tapamaja maksudeks. See on liig. Riigi protsendimaks tuleb täielikult kaotada ja tapamajamaksud peab alandatama.

6. Sisfimeetavad põllumajanduse tarbed peaksid olema tollivabad.

Taludes tarvitatawate põllutöömashinate, riistade ja muude tarbeasjade päält tuleb põllumehele maksta keskmiselt ühe talu kohta üle 10.000 senti aastas sisfimeo tolli. See lasub väga raske koormana meie taludel. Tollimäärad tulevad kohandada põllumajanduse huvidele vastawalt nii, et need ei oleks takistuseks põllumajanduse arenemisel, waid soodustaks seda.

7. Põllumeeste maksud alandamiseks.

Braegu, kus kõik põllumajandusjaaduste hinnad on kohutavalt langenud, tulevad kõik põllumeestel lajuvad maksud alandada vastavalt hindade langusele.

8. Põllumajanduslikud laenud muudetagu pikaajalisteks ja odavaprotsendilisteks.

9. Põllumeestele maksjetagu jaaduste eest õiglase tasu.

Põllumajandusjaaduste hinnad on langenud. Igalpool tehakse juuri jõupingutusi, et põllumees sellest hinnast, mis tarvitaja maksab, rohkem kätte saaks.

Mis näeme aga meil? Linnas poes maksab piima liiter 12—15 senti, talupidaja saab aga selle eest 4—5 senti. Meie mõi kilogrammist maksab inglase 2—3 krooni, meie karjapidaja saab sellest kätte 1—1½ krooni. Sealihha kilogrammist maksab ostja lihaposes 50—70 senti, põllumees aga peab leppima 25—35 jendiga. Sugufigade eest saadi wenelastelt üle 100 senti kilogrammist, põllumeestele aga maksjete sellest välja ainult umbes pool. Loomaliha

eest võtab poemees 45—60 senti kilogrammist, karjakasvataja saab sellest endale ainult 15—20 senti.

Seisuford pole sugugi parem ka teiste talujaadustega, nagu munad, kartul, aiavili jne.

Millest see tuleb? Põhjus seisab selles, et talujaadused enne tarvitaja kätte jõudmist käivad läbi terve aheliku äride ja vaheltkauplejate kätest. Igalühel neist on oma kõrgepalgalised direktorid, esindajad ja agendid. Nende müüritslikud palgad, sõiduraha ja esindustulud kaetakse jaaduste eest võetavast vahetajast, kõik see tuleb põllumehe rahakotist.

10. Sihteturg tuleb kindlustada omamaa põllumajandusjaadustele.

Niju ja odra kaotamiseks sihteturul tuleb maksma panna korraldused, mis sunnivad suureskeid ja õllefabrikuid kaotama omamaa sa-

dusi hinnaga, mis vastab tootmisvõimale.

Majaaduste sisseveole välismaadelt tuleb teha lõpp.

11. Karjasaaduste hinnad kindlustamiseks.

Müüd, kus põllumees piima liitrist saab ainult 4—5 senti, annab kari puudujääki. Selle tagajärjel halveneb karja söötmine, langewad jaagid ja jenne hoogne edu karja arendamisel mõis warijeda kofku. See oleks suur hoop meie

talude edaspidisele arengule. Walitus peab siin ruttu appi tulema ja müüma läbi karjasaaduste hindade kindlustamise, nagu seda on teinud Leedu, Poola, Läti ja mitmed teised riigid.

12. Ühistegewus olgu ilma eralonna-politilata rahwa teenistuses.

13. Mets olgu põllumeestele kättesaadawam ja odawam.

Õhituse- ja küttemetsa tuleb riigimetsast müüa talupidajatele lihtjastatud korras ja põllumajandusele vastuwõetawate hindadega. Õhi-

tusmetsa mõla tasumisi tuleb võimaldada pika aja jooksul.

14. Talud muudetagu elujõulisteks.

Elujõuetuile taludele tuleb anda juurdeldi- gamaadest, maadest, mis põllumaana tulufomad feid riigi tagavaramaadest, metsa-heinamaadest, kui metšakultuuri all, ja muudest maadest, mis võsadeft ja kännustikkudeft, mitmesugusteft pal- jelleks võimalik kasutada.

15. Põllumajanduslik nõuanne olgu odav.

Oma ülesannete teostamisel põllumajandus- tarbekohajelt teostada. Milgil tingimusel ei litu nõuande alal peab põllutöökoja põhjalikult või lubada ametnikkude arvu ja nende suurte kaaluma, kuidas seda kõige odavamalt ja ots- pallade töstimist.

Oma eesmärgi saavutamise

fui meie kõik läheme ühiselt valimistele. Meie loidus põllutöökoja vastu. Meie seisame jatti ise peame välja astuma oma huvide kaitseks. ees: kas parandada oma olukorda või mitte. Ürgu olgu meil tahtustuks valimisele minekul Seda meie võime kui tahame. Ühiselt saavu- ei valimisjaoškonna kaugus, ei ajapuudus, ega tame oma sihid!

Sellepärast kõik põllutöökoja valimistele 13. ja 14. detš. k. a. ja hääletage Põllumeeste, Üsunikkude, Väikemajapidajate ja Rentnikkude ühiste kandidaatide nimekirjadele.

TRUKITÖÖ

Cellpharfi löi põllutööja loomistele 13.
ja 14. det. l. a. ja häältega Põllumeede
Kommisjoni, Põllumajanduse ja Rentnikkude
liite kandidaate nimelistele.

PT
TÜ Raamatukogu
426-52